

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
HUYỆN CUM'GAR
TỈNH ĐẮK LẮK**

Số: 01/2022/QĐST-DS

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Cumgar, ngày 16 tháng 02 năm 2022

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**
V/v: Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CUM'GAR, TỈNH ĐẮKLẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Lê Thị Huyền Diệu

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Văn Trung – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Cum'Gar

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Cum'gar tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Ngọc Oanh – Kiểm sát viên

Ngày 16 tháng 02 năm 2022 tại trụ sở Toà án nhân dân huyện Cum'gar mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 22/2022/TLST-VDS ngày 18 tháng 01 năm 2022 về việc “Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 01/2022/QĐST – VDS ngày 10 tháng 02 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà H Y E, sinh năm 1957, có mặt

Địa chỉ: Buôn M, thị trấn P, huyện C, tỉnh Đắk Lắk

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Chị H B E, sinh năm 1990, vắng mặt

Địa chỉ: Buôn M, thị trấn P, huyện C, tỉnh Đắk Lắk

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, bản tự khai và tại phiên họp người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà H Y E trình bày:

Con gái của bà là H B E, sinh ngày 21/4/1990, lúc sinh ra phát triển bình thường, đến năm 15 tuổi thì phát bệnh, tính tình chậm chạp kém linh hoạt, không có khả năng học tập, không nhận thức, không có khả năng lao động nuôi sống bản thân, mọi sinh hoạt ăn uống cũng như vệ sinh cá nhân hàng ngày đều cần sự giúp

đỡ của người thân. Gia đình đã đưa đi khám và điều trị nhiều nơi nhưng không hết. Năm 2017 thì gia đình bà đã làm thủ tục cho chị H B được hưởng chế độ bảo trợ xã hội hàng tháng dành cho người khuyết tật cho đến nay. Hiện tại chị H B E đang sinh sống cùng bà H Y chăm sóc, điều trị. Để đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp cho chị H B và gia đình trong các giao dịch dân sự về sau nên bà H Y cầu Tòa án giải quyết tuyên bố chị H B E là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi chỉ định người giám hộ cho chị H B E là bà H Y E.

Ý kiến của Kiểm sát viên tại phiên họp: Việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán kể từ khi thụ lý vụ án cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra Quyết định giải quyết việc dân sự.

Thẩm phán đã thực hiện theo đúng quy định tại khoản 2 Điều 366, Điều 377 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành các thủ tục đúng theo quy định tại Điều 369 Bộ luật tố tụng dân sự.

Việc chấp hành pháp luật của người tham gia tố tụng dân sự, người yêu cầu đã chấp hành đúng theo quy định của pháp luật.

Về nội dung: Căn cứ theo đơn yêu cầu tuyên bố chị H B E là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà H Y E và căn cứ vào kết luận giám định pháp y tâm thần số 18/KLGD ngày 24 tháng 01 năm 2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên. Đề nghị Tòa án áp dụng Điều 369, 370, 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 23, 47, 48, 49, 54, khoản 2 Điều 57, khoản 2 Điều 58, khoản 2 Điều 59 Bộ luật dân sự chấp nhận đơn yêu cầu của bà H Y E. Tuyên bố chị H B E, sinh ngày 21/4/1991 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và cử bà H Y E là người giám hộ cho chị H B E.

Căn cứ Điều 149 Bộ luật tố tụng dân sự, Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án: Bà H Y E phải chịu tiền lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện CưMgar nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết: Bà H Y E yêu cầu Tòa án quyết tuyên bố chị H B E là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Chị H B E hiện đang cư trú tại: Buôn M, thị trấn P, huyện C, tỉnh Đắk Lắk. Đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện CưMgar theo quy định tại **khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.**

[2] Về yêu cầu của đương sự: Căn cứ tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ, đơn yêu cầu, bản tự khai của người yêu cầu bà H Y E trình bày: Con con gái của bà là chị H B E, sinh ngày 21/4/1990, lúc sinh ra thì bình thường nhưng đến năm 15 tuổi thì phát bệnh, tính tình chậm chạp kém linh hoạt, không có khả năng học tập, không nhận thức, không có khả năng lao động nuôi sống bản thân, mọi sinh hoạt ăn uống cũng như vệ sinh cá nhân hàng ngày đều cần sự giúp đỡ của người thân. Vì vậy, bà H Y yêu cầu Tòa án tuyên bố chị H B E là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Tại khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự quy định *“Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ.”*

Ngày 18/01/2022 Tòa án nhân dân huyện CưMgar đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 03/2022/QĐ-TA đối với năng lực hành vi dân sự của chị H B E theo đơn yêu cầu của bà H Y E.

Căn cứ kết luận giám định pháp y tâm thần số 18/KLGĐ ngày 24 tháng 01 năm 2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên, kết luận: H B E, sinh năm 1990, giới tính Nữ, Nơi thường trú: Buôn EaMấp, thị trấn EaPôk, huyện CưMgar, tỉnh Đắk Lắk về y học: Hiện tại bị bệnh: Tâm thần phân liệt (F20 – ICD10); Về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại hạn chế khả năng nhận thức và hạn chế khả năng điều khiển hành vi (có khó khăn trong nhận thức, làm chủ ở các vụ việc dân sự).

Từ các tài liệu, chứng cứ thu thập được trong hồ sơ, trình bày của đương sự tại phiên họp xét thấy yêu cầu của bà H Y E yêu cầu tuyên bố chị H B E là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ, phù hợp với khoản 1 Điều 23 Bộ luật dân sự nên cần chấp nhận.

Đối với việc chỉ định người giám hộ cho chị H B E: Bà H Y E là mẹ đẻ của chị H B và đáp ứng đủ điều kiện của cá nhân làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật dân sự nên Tòa án chỉ định người giám hộ cho chị H B E là bà H Y E là phù hợp.

[3] Về chi phí giám định và lệ phí:

Về chi phí giám định: Bà H Y E đã nộp trực tiếp cho Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên nên Tòa án không đặt ra để xem xét.

Về lệ phí: Bà H Y E phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, Điều 369, Điều 370, 371, 376, 378 Bộ luật Tố tụng dân sự; Điều 23, Điều 49 Bộ luật dân sự; Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi của bà H Y E.

Tuyên bố chị H B E, sinh ngày 21/4/1990 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Bà H Y E là người giám hộ của chị H B E. Bà H Y E có quyền, nghĩa vụ của người giám hộ đối với chị H B E.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà H Y E phải chịu 300.000 đồng lệ phí việc dân sự sơ thẩm được khấu trừ vào số tiền 300.000 đồng đã nộp tạm ứng lệ phí theo biên lai số 60AA/2021/0007912 ngày 13 tháng 01 năm 2022 tại Chi cục thi hành án dân sự huyện CưM'gar.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Đương sự;
- Chi cục THADS CưMgar;
- VKSND CưMgar;
- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Lê Thị Huyền Diệu